

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Štátny archív v Nitre
pracovisko Archív Komárno

Správa o činnosti za rok 2018

SANR3-2019/00299

Archív Komárno je odborné pracovisko, ktorého úlohou je preberať, evidovať, ochraňovať a sprístupňovať archívne dokumenty, pochádzajúce z činnosti pôvodcov archívnych dokumentov, pôsobiacich v jeho územnom obvode, v okrese Komárno. V rámci predarchívnej starostlivosti vykonáva súhrn odborných činností zabezpečujúcich preberanie archívnych dokumentov do archívu. Umožňuje prístup k archívnym dokumentom vyhotovovaním odpisov, výpisov, potvrdení, kópií, štúdiom, zverejňovaním na webovom sídle a verejným vystavovaním archívnych dokumentov.

Pracovisko Archív Komárno eviduje k 31.12.2018 4670,55 bm archívnych dokumentov. Z celkového objemu je cca 1000 bm archívnych dokumentov z obdobia rokov 1277 – 1922.

Personálny stav

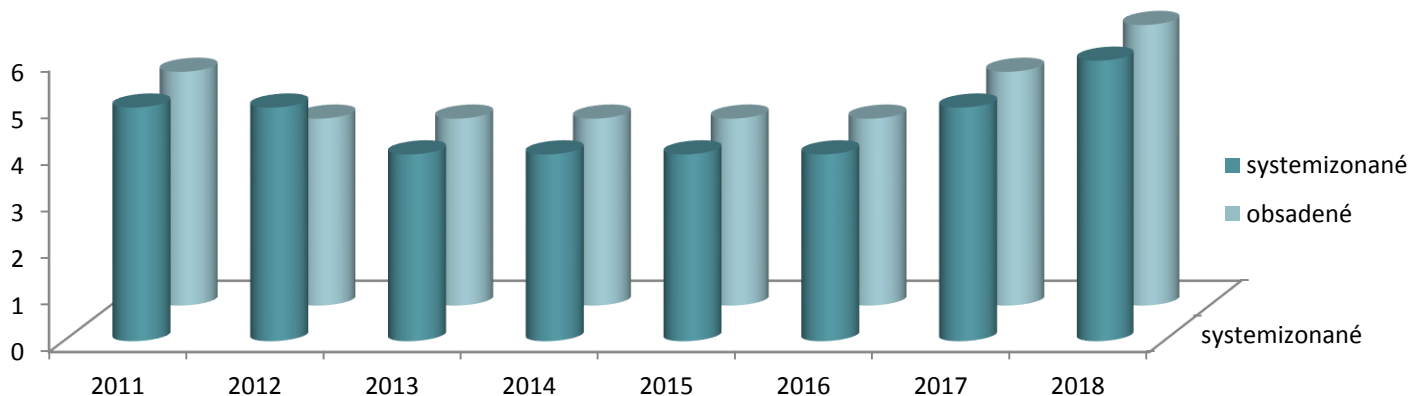
Rok 2018 bol rokom personálnej konsolidácie archívu. V decembri 2018 mal archív k dispozícii šesť systemizovaných štátnozamestnaneckých miest.

15.11.2017 bolo archívu pridelené a obsadené piate systemizované štátnozamestnanecké miesto v platovej triede 4. a 15. septembra 2018 bolo archívu pridelené a obsadené šieste systemizované miesto v platovej triede 2.

Od roku 2012 plnili v komárňanskom archíve plánované aj mimoriadne pracovné úlohy štyria zamestnanci. Vzhľadom na rozsah a zloženie archívnych fondov, objem plánovaných aj mimoriadnych pracovných úloh, ako aj aktivít archívu na poli kultúrno-osvetovej činnosti bolo konštatované, že personálne obsadenie archívu bolo poddimenzované. Vďaka pochopeniu nadriadených zložiek sa personálne obsadenie archívu v roku 2018 posilnilo a stabilizovalo.

V priebehu roka 2018 sa novoprijatí pracovníci postupne zaškoľovali a oboznamovali sa s okruhom pracovných úloh. Až po ukončení adaptačného procesu bude personálna konsolidácia archívu ukončená a do plnenia pracovných úloh bude postupne možné zapojiť všetkých šiestich pracovníkov archívu.

Personálne zabezpečenie

Na zabezpečenie plánovaných aj mimoriadnych pracovných úloh mal archív v roku 2018 k dispozícii 1165,5 pracovných dní.

Z vyššie uvedeného plnili pracovníci archívu ešte aj v roku 2018 pracovné úlohy v riadnom pracovnom čase, ale aj v čase pracovného pokoja. Žiadosť o priznanie práce nadčas nebola schválená. Pracovníci archívu mali na plnenie plánovaných úloh k dispozícii 1165,5 pracovných dní, t.j 8741,25 pracovných hodín. Zabezpečenie plnenia stanovených úloh si vyžiadali prácu nadčas v rozsahu 652.5 hodín, t. j. 87 dní.

Rozpis pracovných dní na plnenie úloh

Názov kapitoly odborných činností	p. čerp.	p. čerp.	p. čerp.	p.čerp.	p.čerp.	p.čerp.	p.čerp.	p.čerp.	p.čerp.
	dní	dní	dní	dni	dni	dni	dni	dni	dni
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	5	5	4	4	4	4	4	5	6
	zamest.	zamest.	zamest.	zamest.	zamest.	zamest.	zamest.	zamest.	zamest.
Úsek správy registratúry	45	94	84	88					
Predarchívna starostlivosť na úseku archívov	28	46	42	44	93	118	150	140	100
Evidencia archívneho dedičstva	11	25	12	12	12	34	10	35	35
Ochrana archívnych dokumentov	185	33	89	43	44,5	85	152	75	75
Filmotéka	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov	202	368	152	115	139	227	250	0	46
Prístup k archívnym dokumentom	254	319	299	343	403	480	500	460	471
Príručná odborná archívna knižnica	53	43	28	22	26	27	10	25	25
Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť	0	22	23	210	102	130	62	318	290,5
Organizačná, riadiaca a hospod.-administratívna práca	252	137	160	25	59	160	136	139	255
Správa informačných technológií	0	0		2	2	2	0	0	0
Celkový počet dní čerpaných na odborné činnosti	1030	1088	891	904	880,5	1263*	1270*	1200*	1252,5*
počet pracovných dní v danom kalendárnom roku						884**	885**	1054,4**	1166,5**

- počet skutočne odpracovaných pracovných hodín pracovníkmi archívu prepočítaný na prac. dni;

** počet kalendárnych pracovných dní prislúchajúcich na archív danom kalendárnom roku po odpočítaní vyčerpanej riadnej dovolenky a platenej neprítomnosti

Predarchívna starostlivosť

V oblasti predarchívnej starostlivosti boli vykonané nasledovné činnosti:

- 1) v rámci kontrolnej činnosti bol vykonaný štátny odborný dozor na úseku správy registratúry v ôsmich subjektoch;
- 2) bolo posúdených 19 návrhov registratúrnych poriadkov;
86 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov;
- 3) realizovalo sa päť školení k problematike správy registratúry a správy registratúrnych záznamov;
- 4) pracovníci poskytli klientom na úseku správy registratúry metodickú pomoc prostredníctvom 86 osobných konzultácií ;

Pracovníci archívu sa v priebehu roka venovali optimalizácii údajov v evidencii pôvodcov v IS Elektronický archív. Archív v minulosti viedol evidenciu na úseku predarchívnej starostlivosti v IS BACH predarchívna starostlivosť. Preklopenie údajov do novej databázy neprebehlo korektne. Kontrola, oprava a doplnenie údajov je časovo náročná úloha, realizuje sa priebežne.

Evidencia archívneho dedičstva

V roku 2018 na základe preberacieho konania archív prevzal 99,30 bm archívnych dokumentov 41 subjektov. Archív zaevidoval 1 nového pôvodcu archívnych súborov.

Priebežne sa pokračovalo v kontrole a dopĺňaní údajov v databáze evidenčných listov archívnych súborov v aplikácii AFONDY.

Ochrana archívnych dokumentov

Archív Komárno patrí k väčším archívom v sieti štátnych archívov. V súčasnosti má v úschove **4670,550 bm** archívnych dokumentov. Spravuje cca 1000 bežných metrov archívnych dokumentov z obdobia rokov 1277-1922, čím sa radí medzi archívy s najväčším rozsahom vzácných starších fondov náročných na spracovanie z odborného ako aj jazykového hľadiska.

Archívne dokumenty sú uložené v siedmich rôznych objektoch na území mesta. Iba jeden objekt spĺňa zákonom stanovené kritériá na uloženie archívnych dokumentov. Kapacita úložného priestoru je vyčerpaná. Uvedený stav je prekážkou plnenia hlavných úloh archívu, t.j. preberania archívnych dokumentov a zabezpečenia adekvátnej ochrany prevzatých archívnych dokumentov.

Na daný stav sme v minulých rokoch a aj v priebehu roka 2018 niekoľkokrát písomne upozorňovali.

Aj po roku 2018 možno konštatovať, že súčasný stav priestorového zabezpečenia Archívu Komárno je nevyhovujúci.

Nevhodnosť a roztrieštenosť uloženia archívnych fondov negatívne vplyva na jednotlivé pracovné činnosti a znamená zvýšené pracovné zaťaženie. Uvedené faktory ovplyvňujú plnenie takmer všetkých pracovných úloh a predstavujú zvýšenú časovú náročnosť pri zabezpečovaní jednotlivých agend archívu.

Negatíva vyplývajúce zo súčasného stavu zabezpečenia archívu:

1. strata času pri presune pracovníkov
2. správna agenda
  - poskytovanie správnych informácií, vyhľadávanie archívnych dokumentov
  - presun archívnych dokumentov do hlavného sídla za účelom vyhotovenia kópií;
  - opätovný presun archívnych dokumentov a uloženie archívnych dokumentov v mieste ich uloženia;
3. bádateľská agenda
  - transport archívnych dokumentov , prípadne celých fondov do bádateľne v hlavnom sídle;
  - opätovný transport archívnych dokumentov, prípadne fondov na miesto uloženia;
4. spracovávanie archívnych fondov
  - transport archívnych dokumentov , prípadne celých fondov do hlavného sídla;
  - opätovný transport archívnych dokumentov, prípadne fondov na miesto uloženia;
5. evidencia archívnych fondov– revízie, kontrola

6. preberanie archívnych fondov – preberanie sa realizuje v hlavnom sídle –
v ostatných objektoch nie sú podmienky na
preberanie AD;

7. hospodárska agenda – inventarizácia majetku

8. technická správa budov - kontrola kotolne, objektu, revízie, opravy;

Z hľadiska roztrieštenosti umiestnenia depotov je časovo náročnejšia a zaťažujúca aj hospodárska agenda a inventarizácia majetku ako aj technická správa budov, ktorá zahŕňa pravidelné kontroly jednotlivých objektov, kontroly kotolní, rôzne revízie, údržbu, opravy atď. (jeden odborný pracovník musí pri každej z uvedených príležitostí sprístupniť objekt a umožniť výkon požadovaného úkonu).

Archív Komárno bol desaťročia umiestnený v nevyhovujúcich priestoroch. MV SR sa rozhodlo tento stav zmeniť a v roku 2007 pristúpilo k realizácii I. etapy výstavby účelového komplexu pre archív. I. etapa výstavby komplexu bola ukončená v roku 2008. Plánovaná II. a III. etapa sa doposiaľ nerealizovali.

Jedným z optimálnych riešení pre Archív Komárno by bola realizácia dostavby účelového komplexu. Keďže proces výmeny pozemkov s Mestom Komárno, ktorý bol nevyhnutným krokom na umožnenie dostavby účelového komplexu pre archív bol realizovaný a ukončený v roku 2018, bolo by potrebné, aj vzhľadom na popísaný stav, v blízkej budúcnosti vyčleniť finančné prostriedky na dostavbu archívu. Vyriešil by sa tým deficit úložných kapacít a zabezpečilo by sa optimálne uloženie archívneho dedičstva, ktoré uchováva komárňanský archív.

V roku 2018 nebola vyriešená otázka náhrady za služobnú pohotovosť mimo miesta vykonávania štátnej služby – za neaktívnu časť služobnej pohotovosti (tri objekty sú napojené na pult centrálnej ochrany).

Sprístupňovanie archívnych dokumentov

Na základe rezortom stanovenej úlohy bolo v roku 2018 vypracovaných päť opisov archívnych fondov.

Pokračovalo sa v spracovaní fondu Municipálne mesto Komárno II., 1938-1945. Bolo vypracovaných 870 katalogizačných záznamov z roku 1939, v rozsahu 1.1 bm.

Prístup k archívnym dokumentom

V roku 2018 navštívilo archív 697 klientov.

V správnej agende bolo vybavených 596 žiadostí o prístup k archívnym dokumentom.

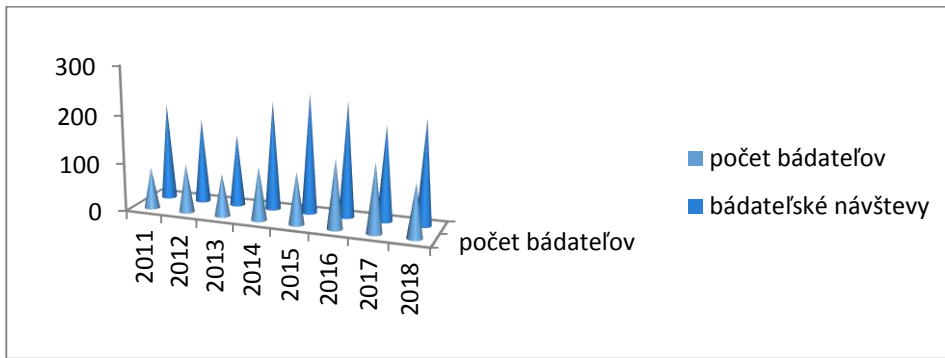
Archív zabezpečil prístup k archívnym fondom a archívnym dokumentom na základe bádateľského listu 110 bádateľom v rámci 215 bádateľských návštev.

V spolupráci s Univerzitou J. Selyeho v Komárne sa uskutočnili v archíve tematické dni pre študentov univerzity, v rámci ktorých sa študenti v krátkosti oboznámili s archívom, s prácou v archíve. Hlavným bodom programu bola problematika štúdia archívnych dokumentov a ich spracovanie.

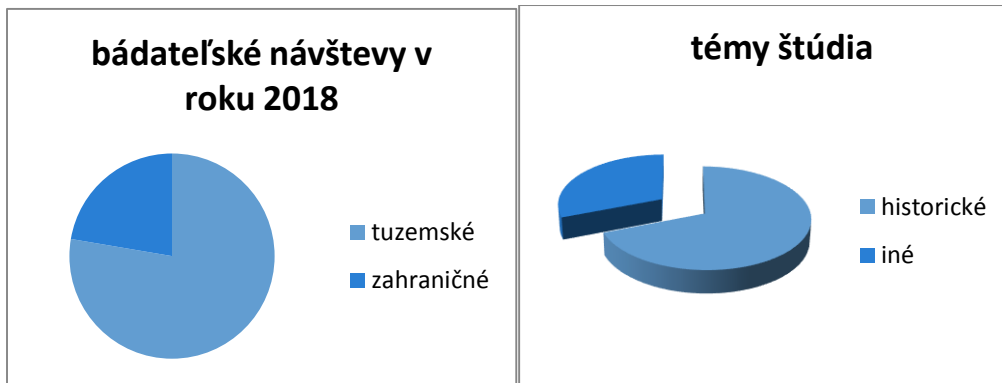
V zmysle zákona o správnych poplatkoch a za služby archívu klienti zaplatili 1847,4 EUR.

Prístup k archívnym dokumentom na základe bádateľského listu

V roku 2018 sme zaznamenali mierny nárast záujmu bádateľskej verejnosti o štúdium archívnych dokumentov. Bádatelia sa zameriavali na štúdium regionálnych dejín. V centre ich pozornosti bol najmä fond Magistrát mesta Komárno z rokov 1277-1922 a fond Municipálne mesto Komárno z obdobia rokov 1938-1945.

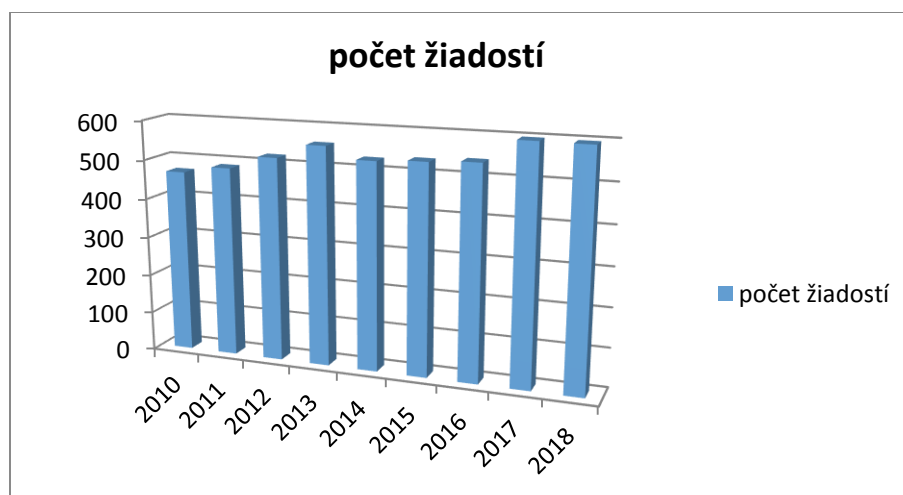
Archív Komárno je proklientsky orientované pracovisko. V záujme zvýšenia dostupnosti ako aj rýchlosti, efektívnosti a kvality poskytovaných služieb archív v rámci svojich prevádzkových možností pripravuje bádateľom k štúdiu archívne dokumenty aj nad stanovený denný limit. Organizáciu práce archív podriadil tejto častej požiadavke klientov, ktorí nezdriedka prichádzajú z väčších vzdialeností (aj zo zahraničia) a z úsporných dôvodov (čas, financie) plánujú celodenné bádanie. Uvedený prístup archívu znižuje štatistický výkaz bádateľských návštev.

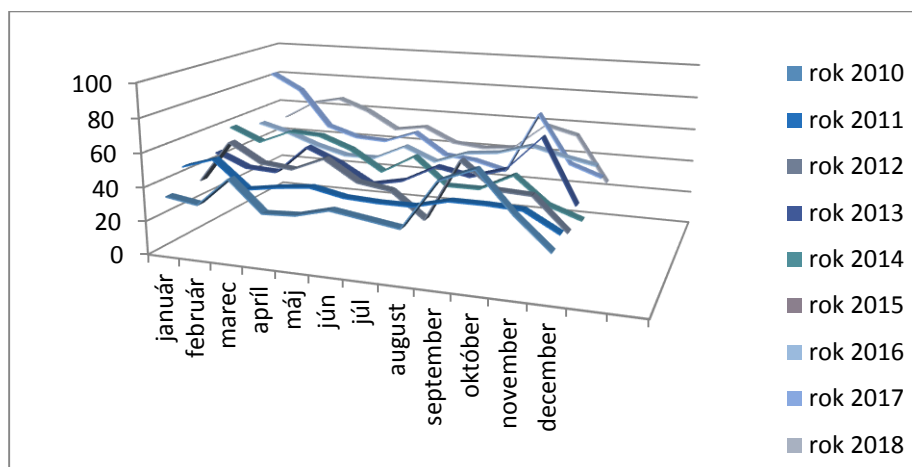
Prístup k archívnym dokumentom na základe písomnej žiadosti

V roku 2018 pracovníci archívu vybavili 596 žiadostí o prístup k archívnym dokumentom formou žiadosti. Vydali 1212 výpisov, odpisov, potvrdení a kópií AD.

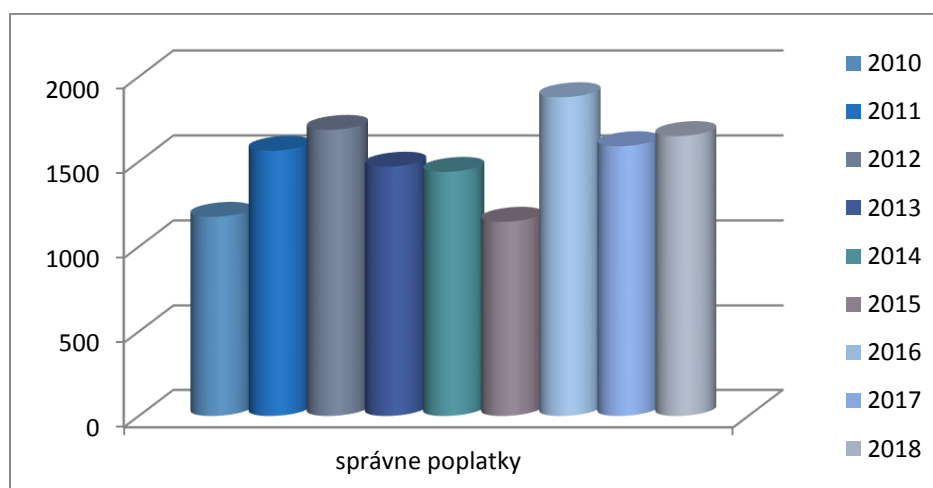
počet žiadostí - 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018

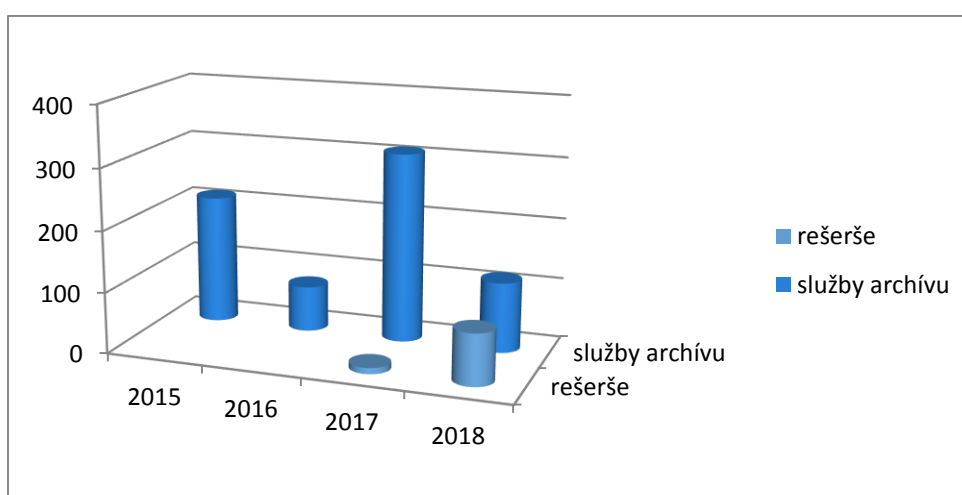
Počet žiadostí v jednotlivých mesiacoch
rok 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018

Vybrané správne poplatky podľa zákona o správnych poplatkoch
porovnanie rokov 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018

Vybrané poplatky za služby archívu roky 2016, 2017, 2018

Zabezpečenie pracovných úloh na úseku prístupu k archívnym dokumentom (vyhľadávanie archívnych dokumentov, zakladanie archívnych dokumentov, dislokácia pre potreby bádateľov) negatívne ovplyvňuje rozmiestnenie depotov archívu v siedmich rôznych objektoch nachádzajúcich sa cca v okruhu 2000 m. Okrem straty času je prenášanie archívnych dokumentov za účelom nahliadnutia, vyhotovenia kópií a štúdia problémom aj z hľadiska zabezpečenia ich ochrany.

Príručná odborná archívna knižnica

Knižnica pracoviska archív Komárno eviduje k 31.12.2018 10734 zväzkov. V roku 2018 bola knižnica archívu obohatená o 88 zväzkov.

V roku 2018 sa pokračovalo v elektronickom evidovaní knižničného fondu. V predchádzajúcich rokoch bola zaevidovaná v IS BACH knižnica časť knižničného fondu. Dúfame, že sa podarí úspešne preklopiť dáta do elektronického archívu, že nedôjde k strate údajov a k znehodnoteniu dlhodobej práce.

Výskumná, publikačná činnosť, kultúrno – osvetová činnosť

Archív bol aj v roku 2018 v oblasti výskumnej, publikačnej, kultúrno osvetovej činnosti aktívny.

Pracovníci archívu vypracovali šesť projektov, ktorými sa uchádzali o dotácie poskytované mestom Komárno na kultúrnu a záujmovú umeleckú činnosť pre rok 2018. Uspelo päť projektov. Archív získal na financovanie svojich aktivít v oblasti propagácie archívneho dedičstva Slovenskej republiky od mesta Komárno v roku 2018 čiastku 1000 EUR. Dva projekty súvisiace s oslavami významných výročí dejín Slovenskej republiky boli financované z finančných prostriedkov pridelených OAR SVS MVSR.

Výskumná činnosť

Budapešť (MOL) 15. – 17. 5. 2018	L. Paluga, K. Répásová
Ivanka pri Nitre (ŠANR) 18. – 19. 6. 2018	L. Paluga, K. Répásová
Bratislava (Archív UPN), 21. 6. 2018	L. Paluga
Ivanka pri Nitre (ŠANR), 23. – 25. 7. 2018	L. Paluga, K. Répásová

Publikačná, kultúrno-osvetová činnosť - Aktivity archívu Komárno v roku 2018

1. Zborník „Remeslá a živnosti v dejinách miest“ – tlač a distribúcia
2. Bulletin „ Sociálna a zdravotná starostlivosť“ – tlač, distribúcia
3. „Sociálna a zdravotná starostlivosť“ – vernisáž výstavy 26.1.2018, sprístupnená v budove archívu v mesiacoch február a marec 2018.
4. Putovná výstava „Sociálna a zdravotná starostlivosť“ - máj – september 2018
Výstava spojená s prednáškou bola prezentovaná v ôsmich stredných a piatich základných školách v okrese Komárno, prezrelo si ju cca 960 žiakov a pedagógov.
5. „Deň otvorených dverí“ 27.-28. apríl 2018
6. „120 výročie založenia komárňanských lodeníc“ samostatná výstava inštalovaná v priestoroch archívu – tešila sa veľkému záujmu mnohopočetnej skupine bývalých lodeničiarov.
7. VIII. Komárňanské kolokviá historikov a archivárov – Medzinárodné odborné sympóziu „Voda v dejinných súvislostiach“ 26. – 27. september 2018 – organizované archívom Komárno samostatne. Podujatie bolo zaradené do programu DEKD 2018.

8. Medzinárodné odborné sympóziu „Voda v dejinných súvislostiach“ – príspevky pracovníkov archívu Komárno– 26.09.2018
„Komárňanské povodne v prvej polovici 19. storočia“ – Mgr. Lukáš Paluga
„Protipovodňové opatrenia v prvej polovici 20. storočia v Komárne“ – Mgr. Katarína Répásová
9. Vedomostný kvíz pre študentov základných a stredných škôl. Do aktivity sa zapojilo osem družstiev.
„Voda v premenách čias“ 04.10.2018.
10. Aktívna účasť pracovníkov archívu Komárno na konferencii organizovanej Štátnym archívom v Nitre. „Míľniky 20. storočia v regióne Nitrianskeho kraja“.
„Úradnícke elity mesta Komárno po vzniku ČSR a ich kontinuita“ – Mgr. Katarína Répásová
„Echo udalostí roku 1968 na príklade okresu Komárno“ – Mgr. Lukáš Paluga
11. Spolupráca s médiami: Články v novinách
  - Newsletter MVSR – 4,
  - Regionálne noviny -3,
  - Reportáž v TV, RTVS venovaná udalostiam obdobia vzniku Československej republiky v Komárne., odvysielané 31. októbra 2018, večerné správy o 19,00h.
12. „1918, 1968 a 1993“ výstava archívnych dokumentov venovaná oslave 100. výročia vzniku Československej republiky, 50. výročia obrodného procesu a 25. výročia vzniku Slovenskej republiky, inštalovaná v priestoroch archívu.
13. Panelová diskusia – udalosti rokov 1918,1968 a 1993 v Komárne – termín: 16. november 2018.
14. Príprava zborníka „Sociálna a zdravotná starostlivosť“ – zostavenie, preklady, príprava do tlače.
15. Príprava 8 ks bannerov – putovná výstava – „1918, 1968 a 1993“ výstava archívnych dokumentov venovaná oslave 100. výročia vzniku Československej republiky, 50. výročia obrodného procesu a 25. výročia vzniku Slovenskej republiky. Inštalovaná v priestoroch archívu – vernisáž spojená s prednáškou plánovaná v priestoroch archívu (doplnenie už inštalovanej výstavy), termín: január 2019 z dôvodu oneskorenej dodávky bannerov.
V roku 2019 bude výstava prezentovaná v stredných a základných školách okresu Komárno.
16. Príprava bulletinu „1918, 1968 a 1993“ venovaného oslavám 100. výročia vzniku Československej republiky, 50. výročia obrodného procesu a 25. výročia vzniku Slovenskej republiky, tlač 2018.

Uvedené aktivity, ktoré pracovníci pracoviska Archív Komárno realizovali v priebehu roka 2018 boli zabezpečované v rámci pracovných ,či už rezortných , alebo ústavných úloh.

Riadiaca práca

V rámci kontinuálneho vzdelávania štátnych zamestnancov sa pracovníci archívu zúčastňovali vzdelávacích aktivít zabezpečovaných nadriadeným orgánom a zamestnávateľom prostredníctvom kurzov, e-learningom prípadne samoštúdiom.

Dve pracovníčky absolvovali adaptačné vzdelávanie.

Pracovníci štandardne zabezpečovali administratívne práce ako aj práce súvisiace s riešením personálnych otázok pracoviska, plánovaním pracovných úloh, zabezpečovaním ich plnenia, vypracovávaním podkladov pre nadriadené orgány súvisiace s personalistikou, materiálno-technickým zabezpečením a plnením pracovných úloh. V IS Fabasoft bolo v roku 2018 zaevidovaných 2637 záznamov a 1086 spisov.

Na úseku MTZ nedošlo k žiadnemu pozitívnemu posunu. Požiadavky zadávané archívom začiatkom kalendárneho roka okrem zabezpečenia vymaľovania zatečenej knižnice (žiadané od roku 2014) neboli akceptované.

V roku 2018 sa úspešne rozvíjala spolupráca s mestom Komárno, Regionálnym osvetovým strediskom v Komárne, Podunajským múzeom v Komárne, s médiami.

Archív sa dlhodobo snaží pri vyhľadávaní archívnych dokumentov osloviť širokú verejnosť a mnohými výzvami ju primäť k spolupráci s archívom. V roku 2018 sa zámer podaril pri príprave výstavy venovanej lodeniciam v Komárne. Bývalí lodeničiari aktívne reagovali na v miestnych médiách zverejnenú výzvu a venovali archívu rôznorodé artefakty, najmä fotodokumenty.

Úspešne sa rozvíjala aj medzinárodnú spoluprácu s partnerskými inštitúciami a kolegami z Maďarska. Dňa 26. apríla 2018. sa v komárňanskom archíve uskutočnilo pracovné stretnutie pracovníkov ŠANR a pracovníkov komárňanského archívu s kolegami z Archívu Ostrihomsko-Komárňanskej župy. V rámci VIII. Komárňanských kolokvií historikov a archivárov 2018 sa uskutočnilo prijatie delegácií z Archívu Győrsko-Mošonsko-Šopronskej župy a z Archívu Ostrihomsko-Komárňanskej župy a Múzea Györgya Klapku v Komárome.

Okrem uvedeného sa uskutočnili neformálne stretnutia s riaditeľmi a pracovníkmi spomenutých inštitúcií ako aj pracovníkmi Múzea Györgya Klapku v Komárome.

V roku 2018 sa na plnení pracovných úloh archívu podieľali Lívia Ďumbierová, Tímea Jurčinová, (od 15.09.2018), Oľga Kasalová, Lukáš Paluga, Katarína Répásová, Monika Táborová.

Činnosť archívu v roku 2018 si dovoľíme hodnotiť pozitívne. Pracovníci svojou odbornou a vysoko efektívnou prácou prispeli ku kvalitnému plneniu plánovaných aj mimoriadnych pracovných úloh v roku 2018. Napriek mnohým prekážkam sa svojou obetavosťou, angažovanosťou, vysokým pracovným nasadením a vysokým stupňom kolegiality opäť zaslúžili o vynikajúce a pozoruhodné výsledky v jednotlivých oblastiach.

Veríme, že činnosť archívu, ktorá aj v roku 2018 vykazovala vysoký štandard, bude hodnotená zo strany nadriadených aj z pohľadu verejnosti pozitívne.

V Komárne 04.01.2019

Mgr. Oľga Kasalová

príloha č.1

Charakteristika jednotlivých objektov v užívaní pracoviska Komárno:

- Hradná 2, Komárno – hlavné sídlo archívu, budova je vo vlastníctve MV SR

od 01.07. 2010 hlavné sídlo archívu

- Objekt vybavený EZS – nie je napojený na pult centrálnej ochrany – v riešení
  - Objekt vybavený EPS – nie je napojený na pult požiarnej ochrany (v Komárne nie je) - v riešení
- kancelárie, príjem podaní žiadateľov, bádateľňa**

depoty – cca 2700 bm – archívne dokumenty a knižničný fond

- čiastočne zrekonštruovaná budova (I. etapa výstavby účelovej budovy archívu dokončená v máji 2008, kolaudácia 26. 05. 2008, plánovaná II. a III. etapa nerealizovaná).

I. etapa - rekonštrukcia bývalej posádkovej ošetrovne zabezpečila najzákladnejšie podmienky pre premiestnenie zamestnancov a časti archívnych fondov z nevyhovujúcich prenajatých priestorov. Prestávaním archívu do nového sídla sa výrazne zlepšili pracovné podmienky zamestnancov, vytvorili sa priaznivé podmienky pre bádateľov a vybavovanie podaní občanov a vyriešilo sa vhodné umiestnenie časti archívnych fondov.

- Námestie g. Klapku č. 7, Komárno – budova vo vlastníctve MV SR,

- uložených cca 750 bm archívnych dokumentov

Historická budova, provizórne riešenie – objekt nie je vhodný na úschovu archívnych dokumentov. Archívne fondy sú umiestnené v dvoch krídlach budovy.

Poschodie budovy (ľavé krídlo):

- prístup na poschodie objektu je možný len cez úzke drevené schody, ktoré sú prekážkou pri manipulácii s archívnymi dokumentmi, (ohrozená bezpečnosť pracovníkov);
- problém so statikou , zaťaženie
- nevykurovaný priestor , nespĺňa zákonom stanovené parametre na uloženie archívnych dokumentov;
- bez funkčného sociálneho zariadenia;

Prízemie budovy (pravé krídlo):

- historická budova, klenby - nevhodné využitie pre depot
- kotol priamo v depote – ohrozená bezpečnosť AD;
- objekt bez okien – nedá sa odvetrať;

- bez sociálneho zariadenia;

- Elektrárenská 1, Komárno- budova vo vlastníctve MV SR

uložených cca 300 bm

- objekt zabezpečený EZS – napojený na pult centrálnej ochrany

– objekt v užívaní archívu od 11.09.2012 - do objektu boli dislokované archívne dokumenty z depotov v Hurbanove, ktoré mal archív v zápožičke od Obvodného úradu Komárno;

Objekt je na dočasnú úschovu archívnych dokumentov vyhovujúci, nachádza sa však v záplavovom pásme a v pivnici presakuje voda. Chýba regálové vybavenie. Archívne dokumenty sú provizórne ukladané na podlahu.

V prípade dlhodobiejšieho užívania archívom je však potrebné realizovať úpravu objektu v súlade s potrebami archívu s aspektom na účel využitia (okná, regály, podlahy, maľovka, miestnosť pre stravovanie zamestnancov, hygiena, nábytok, technika, prístup na parkovisko a na vykladanie AD – rampa).

V rokoch 2015 a 2016 zabezpečovali pracovníci archívu presťahovanie cca 1500 bm archívnych dokumentov z depotov na Župnej 15 (výpoveď z prenajímaných priestorov) do nových, opäť však provizórnych priestorov na Pohraničnej u. č. 8 a do areálu na Sennom trhu.

- Pohraničná č. 8 – budova vo vlastníctve MV SR

- objekt zabezpečený EZS – napojený na pult centrálnej ochrany

- malý priestor -úzke medzery medzi drevenými regálmi - tri depoty;

-nefunkčné sociálne zariadenie

Senný trh – samostatná budova

- objekt zabezpečený EZS – napojený na pult centrálnej ochrany

- mokrá pivnica;

- malý priestor, nefunkčný priestor, nevhodný na depoty – statika – regále väčšinou len po obvode miestností;

Senný trh – hlavná budova

-Jednopodlažný objekt, nevhodný na archívne depoty;

-statika nevyhovujúca – priestor nevhodný na depoty

- regále len po obvode – neefektívne využitie priestoru

- malé miestnosti – kancelárie

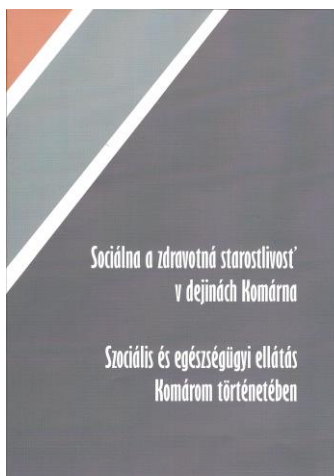
- v objekte sídli viacero subjektov – slabá ochrana – nezabezpečený objekt;

Podujatia organizované archívom Komárno v roku 2018

1. Zborník „*Remeslá a živnosti v dejinách miest*“ – tlač a distribúcia.

2. Bulletin „*Sociálna a zdravotná starostlivosť*“ – tlač a distribúcia.

3. „*Sociálna a zdravotná starostlivosť*“ – vernisáž výstavy 26.01.2018, sprístupnená v budove archívu v mesiacoch február a marec 2018.

4. Putovná výstava „Sociálna a zdravotná starostlivosť“ – máj – jún 2018. Výstava spojená s prednáškou bola prezentovaná v piatich základných školách a v ôsmich stredných školách okresu Komárno, prezrelo si ju cca 960 žiakov a pedagógov.

Stredná priemyselná škola stavebná, Hurbanovo – 2.5.2018

Stredná odborná škola, Kravany nad Dunajom – 03.05.2018

Základná škola Jána Amosa Komenského, Komárno – 09.05.2018

Základná škola Pohraničná, Komárno – 11.05.2018

Základná škola Rozmarínová, Komárno – 22.05.2018

Stredná priemyselná škola strojnícka a elektrotechnická, Komárno – 23.05.2018

Základná škola s VJM Eötvösa, Komárno 24.05.2018

Súkromná stredná odborná škola s VJM, Kolárovo – 25.05.2018

Cirkevné 8 ročné gymnázium Panny Márie s VJM v Kolárove – 25.05.2018

Základná škola Móra Jókaiho s VJM v Komárne – 28.05.2018

Stredná odborná škola technická, Komárno – 29.05.2018

Stredná odborná škola techniky a mechanizácie Hurbanovo – 30.05.2018

Gymnázium Hansa Selyeho s VJM, Komárno – 21.06.2018

5. „Deň otvorených dverí“ 27. – 28. apríl 2018

Deň otvorených dverí

2018

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Štátny archív v Nitre
pracovisko Archív Komárno
Vás srdečne pozýva na

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

27.-28. apríla 2018 (piatok - sobota) 9:00 - 17:00 hod.

* prehliadka budovy archívu (bádateľňa, knižnica, depoty)
* stála expozícia : „HISTÓRIA MESTA KOMÁRNO V ARCHÍVNYCH DOKUMENTOCH“
* tematická výstava : EXPOZÍCIA DOKUMENTOV „SOCIÁLNA A ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ V DEJINÁCH KOMÁRNA“
„LODENICE“
„HISTORICKÉ PODOBY ERBU MESTA KOMÁRNO“
EXPOZÍCIA DOKUMENTOV „ ZEMETRASENIE V KOMÁRNE 1763“

* ukážka originálov historických dokumentov
* poradenstvo - prístup k archívnym dokumentom
- správa registratúry
- pátranie po predkoch
- poradenstvo pre amatérskeho genealóga a heraldika

Odborný výklad bude zabezpečený každú celú hodinu.
Tešíme sa na Vašu návštevu !

Adresa: HRADNÁ 2, 945 05 Komárno; Tel.: 035/ 790 39 30-34
archiv.nr.kn@minv.sk

6. „120. výročie založenia komárňanských lodeníc“ samostatná výstava inštalovaná v priestoroch archívu – tešila sa veľkému záujmu mnohopočetnej skupiny bývalých lodeničiarov.

7. VIII. Komárňanské kolokviá historikov a archivárov – Medzinárodné odborné sympóziu „Voda v dejinných súvislostiach“ 26. – 27. september 2018 – organizované archívom Komárno samostatne. Podujatie bolo zaradené do programu DEKD 2018.

10.30 – 10.45
Hidak az újkori Győr vármegyében
Mosty v novovekej Rábskej župe
Hegedűs Zoltán
Magyar Nemzeti Levéltár Győr-Ménfőcsanak Sopron Megye Győri Levéltára

10.45 – 11.00
PRESTÁVKA/SZÜNET
V.

11.00 – 11.15
Jégre fell - A korsolyászás, mint szabaddós tevékenység elterjedése a dualista korszakban
Hor sa na ľadl - rozšírenie korčuľovania ako voľnočasovej aktivity v období dualizmu
Dancsecz Mónika
Magyar Nemzeti Levéltár Győr-Ménfőcsanak Sopron Megye Győri Levéltára

11.15 – 11.30
A 90 éves mosoni "Márta" hid építéstörténete
Výstavba 90 ročného mosonackého mostu "Márta"
Berezgasszi Balázs
Magyar Nemzeti Levéltár Győr-Ménfőcsanak Sopron Megye Győri Levéltára Mosonmagyaróvár-Újvárosi Főkövető

11.30 – 11.45
Az 1965-ös árvíz Győr-Sopron megyében - Az áradás időjárásai előzményei
Povodeň v roku 1965 v župe Győrsko - Sopronskej - Počasie predchádzajúce povodni
Áldosé István
Magyar Nemzeti Levéltár Győr-Ménfőcsanak Sopron Megye Győri Levéltára

12.00 – 12.15
"Amikor" a víz az ár" - az 1965. évi csallóközi árvíz története
"Keď je plnóm voda" - príbeh povodne na Žalnom ostrove v roku 1965
Pokorny Gábor
Komáromi Klapka György Múzeum

12.15 – 12.30
Komárom vízeinek rövid története
Krátke dejiny komáromských vod
Tóth Marcell László
Széchenyi István, Egyetem Regionális-és Gazdaságfejlesztési Doktori Iskola

12.30
ZÁVER/ZÁRSZÓ
Zmena programu je tyhrušená / A speriavó a másorváltású papí ferustarja

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Štátny archív v Nitre
pracoviisko Archív Komárno

Voda v dejinných súvislostiach

Odborné sympóziu

26. - 27. september 2018

Podunajské múzeum v Komárne, Palatinova 13

A Szlovák Köztársaság Belügyminisztériuma
Nyitrai Állami Levéltár
Komáromi Főkövető

Víz szerepe a történelemben

Szakszimpóziu

2018. szeptember 26-án és 27-én

Duna Menti Múzeum, Komárom, Nádor u. 13

VIII. COLLOQUIA COMAROMENSIA HISTORICORUM ARCHIVARIORUMQUE MEXCVIII

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Štátny archív v Nitre, pracovisko Archív Komárno, Hradná 2, 948 01 Komárno * v spolupráci s Nitraňskym samosprávnym krajom, Podunajské múzeum v Komárne, Palatinova 13, 945 01 Komárno * Počasie sa uskutočňuje v podunajskom mestu Komárno *** A Szlovák Köztársaság Belügyminisztériuma, Nyitrai Állami Levéltár, Komáromi Főkövető, Várúti 2, 945 01 Komárom * közösen Nyitrai Széchenyi Oktatóközponttal, Duna Menti Múzeum, Komáromi Nádor u. 13, 945 01 Komárom * A rendezvényt támogatja Komárom Város.

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

NITRIANSKY SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Podujatie sa uskutočňuje v rámci Dni európskeho kultúrneho dedičstva

VIII. COLLOQUIA COMAROMENSIA HISTORICORUM ARCHIVARIORUMQUE MEXCVIII

PROGRAM

26. 09. 2018 Streda/Szerda

10.00 - 10.15
OTVORENIE/MEGNYITÓ

10.15 - 10.30
Vejelek na Dunaj
Katonák a Dunán
Doc. PhDr. Vladimír Seges, Ph.D.
Vojenský historický ústav

10.30 - 10.45
Povodne v novovekej publicistike
Arvizek az újkori újságrészletben
PhDr. Vilmos Cifáji, CSc.
Historický ústav Slovenskej akadémie vied

10.45 - 11.00
Rieky a vymedzovania národného územia
A nemzeti területnek folyók, alsói meghatározása
PhDr. Danisla Kodajová, Ph.D.
Historický ústav Slovenskej akadémie vied

11.15 - 11.30
Potok Szepctenz - pochybenie alebo...? (rekonstrukcia riečnej siete povodia potoka Vedomostí M. Bela)
A Szepctenz patak - hiba vagy...? ja viznyújtó terület folyóinak helyzetének rekonstrukciója Béli Mátyás "Notitia..." című munkája alapján
Prof. RNDr. Peter Christina, Ph.D.
Doc. Mgr. Erika Juríková, Ph.D.
Katedra historických vied a stredovekých štúdií Filozofická fakulta Univerzity Cyrila a Metoda v Trnave; Východné centrálny historické geografie, Historický ústav Akadémie vied ČR v.o.s., Praha - Katedra klasických jazykov, Filozofická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave

11.30 - 11.45
Voda ako ziveli a zdroj prosperity vo Vedomostiach Mateja Bela
Víz mint természeti csapás és ugyanakkor a fejlődés forrása Béli Mátyás "Notitia..." Az új Magyarország történeti-földrajzi ismeretese című műveiben
Mgr. Imrich Nagy, Ph.D.
Katedra histórie, Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

11.45 - 12.00
PRESTÁVKA/SZÜNET

12.00 - 12.15
Regulačné úpravy na dolnom toku rieky Hron v 18. a 19. storočí
A Garam alsó folyószakán szabályozásai a 18. és 19. században
PhDr. Peter Kereszt, Ph.D.
MVSR, Štátny archív v Nitre

12.15 - 12.30
Loďné mlyny na rieke Morava
Hajómalomok a Morva folyón
PhDr. Mária Zacharová
MVSR, Štátny archív v Trnave

12.30 - 12.45
Pokusy o „disciplináciu“ vody na prelomu 19. a 20. storočia pod Mělnickým zámkom...
Próbákochok a Melník vár alatti víz "fegyelmezésre" a 19. és 20. század fordulóján...
Mgr. Dalibor Státník, Ph.D.
Státní oblastní archiv v Praze - Státní okresní archiv Mělník

12.45 - 13.00
Komárňanské povodne v prvej polovici 19. storočia
Komáromi árvizek a 19. század első felében
Mgr. Lúhás Paluga
MVSR, SANR, pracovisko Archív Komárno

13.00 - 13.15
Protipovodňové opatrenia v prvej polovici 20. storočia v Komárne
Árvízvédelmi intézkedések Komáromban a 20. század első felében
Mgr. Katarína Répásová
MVSR, SANR, pracovisko Archív Komárno

13.15 - 13.30
PRESTÁVKA/SZÜNET

13.30 - 13.45
Termálne ziveli v dejných ľudí a krajiny na príklade Bojníc
Termálvizek az emberiség és a táj történetében Bojnóc város példáján
PhDr. Ján Viagrtik
13.45 - 14.00
Architektonicko-urbanistický rozvoj slovenských prístavných miest na Dunaji

A Dunán fekvő szlovák kikötői városok építészeti és városépítési fejlődése
Ing. arch. Ing. Martin Dubny
Slovenská technická univerzita, Fakulta architektúry, Ústav dejín architektúry a obnovy pamiatok

14.00 - 14.15
Ochrana štátnej hranice na rieke Dunaj v rokoch 1952 - 1965
A Dunai államhatár védelme 1952 és 1965 között
Mgr. Peter Mikle
Archív Ústavní památ národa

14.15 - 14.30
Zmena koryta Dunaja od 17. storočia po súčasnosť
A Duna medzitrétek változása a 17. századtól napjainkig
Mgr. Branislav Geschwandner
Centrum spoločných činností SAV - Ústredný archív SAV

14.30
ZÁVER/ZÁRSZÓ

27. 09. 2018 Štvrtok/Četvrtok

9.30 - 9.45
OTVORENIE/MEGNYITÓ

9.45 - 10.00
A brigetói fürdő-kultúra a nagy komáromi árvizek tükrében
Küpele a Brigetii v zrkadle veľkých komáromských povodní
Szűcs Emese
Komáromi Klapka György Múzeum

10.00 - 10.15
Műhely és vízházaszállati konfliktusok a késo kőszeperti Magyar Királyság bányavidékén
Műlyny a konfliktus prameniacze z využívanja vody v banských lokalitách ne-skorostredovekého Uhorska
Vadász András, Ph.D.
Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Történelmi Intézet

10.15 - 10.30
A víz szerepe a régió udaralod 17. századi mezőgazdaságában
Údoka vody v poľnohospodárstve v 17. storočí na regijskovekzem pántave
Vereze Tünde
Debreceni Egyetem Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola

Pamätná plaketa III. stupňa udelená prvýkrát prípravným výborom Komárňanských kolokvií v roku 2018.

Laureátmi v roku 2018 sa stali:

Doc. PhDr. Vladimír Segeš, PhD.

Mesto Komárno zastúpené primátorom Ing. László Stubendekom

Ing. Jozef Csütörtöky, PhD.

Delegácia z Maďarska – 27. september 2018

8. Medzinárodné odborné sympóziu „*Voda v dejinných súvislostiach*“ – príspevky pracovníkov archívu Komárno– 26.09.2018

„*Komárňanské povodne v prvej polovici 19. storočia*“ – Mgr. Lukáš Paluga

„*Protipovodňové opatrenia v prvej polovici 20. storočia v Komárne*“ – Mgr. Katarína Répásová

9. Vedomostný kvíz pre študentov základných a stredných škôl, Do aktivity sa zapojilo osem družstiev.

„Voda v premenách čias“ 04.10.2018.

10. Aktívna účasť pracovníkov archívu Komárno na konferencii organizovanej Štátnym archívom v Nitre. „*Milníky 20. storočia v regióne Nitrianskeho kraja*“.

„*Úradnícke elity mesta Komárno po vzniku ČSR a ich kontinuita*“ – Mgr. Katarína Rápsová

„*Echo udalostí roku 1968 na príklade okresu Komárno*“ – Mgr. Lukáš Paluga

11. Spolupráca s médiami: Články v novinách

- Newsletter MVSR – 4,
- Regionálne noviny -3,

Reportáž v TV, RTVS venovaná udalostiam obdobia vzniku Československej republiky v Komárne, odvysielané 31. októbra 2018, večerné správy o 19:00h.

12. „1918, 1968 a 1993“ výstava archívnych dokumentov venovaná oslave 100. výročia vzniku Československej republiky, 50. výročia obrodného procesu a 25. výročia vzniku Slovenskej republiky, inštalovaná v priestoroch archívu.

13. Panelová diskusia – udalosti rokov 1918,1968 a 1993 v Komárne – termín: 16.november 2018.

14. Príprava zborníka „Sociálna a zdravotná starostlivosť“ – zostavenie, preklady, príprava do tlače.

15. Príprava 8 ks bannerov – putovná výstava – „1918, 1968 a 1993“ výstava archívnych dokumentov venovaná oslave 100. výročia vzniku Československej republiky, 50. výročia obrodného procesu a 25. výročia vzniku Slovenskej republiky. Inštalovaná v priestoroch archívu – vernisáž spojená s prednáškou plánovaná v priestoroch archívu (doplnenie už inštalovanej výstavy), termín: január 2019 z dôvodu oneskorenej dodávky bannerov.

V roku 2019 bude výstava prezentovaná v stredných a základných školách okresu Komárno.

16. Príprava bulletinu „1918, 1968 a 1993“ venovaného oslavám 100. výročia vzniku Československej republiky, 50. výročia obrodného procesu a 25. výročia vzniku Slovenskej republiky, tlač rok 2018.

